

Het yin en yang van het clownsnetier

THEATER

Klones, door Jango Edwards and Friends. De Kleine Komedie Amsterdam. Tournee tot 29 oktober.

Het begin van Klones oogt als een pseudo-wetenschappelijk traktaat. Op een scherm worden de opvattingen over humor geprojecteerd van minder gerenommeerde grapjassen als Gandhi en erkende komieken als Groucho Marx. Zo is Marty Feldman van mening dat 'comedy like sodomy is an unnatural act.'

Jango Edwards, *The King of Fools*, vierde deze zomer met zijn Dwazen-van-het-eerste-uur de twintigste verjaardag van het Festival of Fools. Ook al lijken de dames en heren van dat gezelschap uiterlijk niet op de klassieke clown, de internationale horde idioten is zich duidelijk bewust van het feit dat ze allen schatplichtig zijn aan de traditionele clown. Deze kent twee gezichten die als yin en yang bij elkaar horen: de autoritaire Witte Clown en de Domme August, waarmee alle levenssituaties uitgebeeld kunnen worden - en onderuit gehaald.

Edwards liep al jaren rond met het idee om een waardig antwoord te maken op de film *I Clowns* van Federico Fellini. Terwijl Fellini in

zijn gespeelde documentaire vooral de teloorgang van het oude clownsnetier liet zien, heeft Edwards met een aantal geestverwanten twintig jaar geleden het clownsnet uit het dal getrokken. Zonder gezelschap van leeuwen en olifanten, maar met andere kleren, moderne muziek, grof geschut en meer fysieke straptasen.

De eerste helft van Klones laat de traditionele clown zien met sapperdellapschoenen, rode dopneus en ogen die verraden dat de man al veel nederlagen heeft geleden en nog vele zal leiden. Buitengewoon geconcentreerd speelt Edwards met de rode lichtbal op het doek, laat een intens droeve zwerver op ontroerende wijze thee zetten van een reeds vele malen gebruikt zakje en speelt de zoveelste geslaagde variatie op het thema 'probeer meer in je armen te dragen dan mogelijk is.'

Na de pauze is het raak op de vertrouwde Fools-manier. De drie anderen geven de oude rot goed partij en barsten los in 'The Fool Around Blues.'

Wie nog nieuwe dingen van Edwards verwacht, wacht tevergeefs. Hij is zijn ene act aan het vervolmaken - als een echte clown.

Patrick van den Hanenberg